

služenimi dekani in fajmoštri se jim jih je poklonilo sedem, ki so bili pervi njih učenci, ki so bili profesor dogmatike v Ljubljani. Serca so vsim pričajočim veselja poskakovale in marsikter solzica v očeh je pričala radost, ki je navdajala vse v prijaznih pomenkih z milostljivim knezom. Po kratki postaji v Postojni so se napotili naprej in na vših postajah slovesno sprejemani so došli v Terst, kjer so jih svitli škof teržaški serčno sprejeli in je višja duhovšina se spodobno poklonila. V Terstu, kjer so imeli knez mnogo opravil, so ostali do pondeljka; v pondeljk pa je za Gorico srečni dan bil, sprejeti svojega višjega cerkvenega vladika. Celo pot od meje višje škofije do Gorice se je obhajal slovensen vhod, ki nam bo v blagem spominu vedno ostal. Poklonila se je novemu vladiku ne le duhovšina, temuč tudi obila množica cesarskih vradnikov, vojaških častnikov in pred vsemi že zunaj mesta mestni župan z odborniki kot namestniki mesta goriškega. Stanujejo svitli knez in bojo menda stanovali do konca julija v poslopji grofa Lantieri-ta, dokler njih stanovališče ne bode do dobrega popravljeni. V nedeljo bojo obhajali pervi nastop višjega duhovnega pastirstva, katega bojo tudi pismeno oklicali v slovesnem listu v latinskom, slovenskem in laškem jeziku. Bog nam jih ohrani mnogo mnogo let!

Iz Celovca. „Danica“ je 14. t. m. za gotovo označila, da bo sv. pismo edino le v Ljubljani na svitlo dano. V „Prijatel-u“ od 15. t. m. pa razglaša društvo sv. Mohora sledeče: „Od več krajev gospodje poprašujejo, kaj in kako je zastran sv. pisma, — ali bode kaj ali nič, ali se naročnina prejema ali ne? Dajemo na znanje, da se je že lepo število naročnikov oglasilo in tudi že dnarjev vložilo. Ker se je nam štrena zastran sv. pisma hudo zavozljala, da še sedaj ni razrešena: raztegnemo čas naročil še do konca mesca julija tega leta, in pristavljam, da nobenemu naročniku ni treba tistih dveh goldinarjev že sedaj pošlati, temuč dosti je, ako nam pismeno naznani, da ga je volja, naše sv. pismo naročiti si. Tako ni nobene nevarnosti, kaj zgubiti — le ime je treba napisati, poštino plačati in nam listič poslati, kar pa le nekaj krajev znese, in še teh ne, ako kak domorodec imena naročnikov iz svoje okolice nabera. Rokopis, papir in pismenke — vse je pripravljeno, — Bog daj 7 do 800 naročnikov ali saj njih imena — in koj pri priči začnemo! Svoj čas bomo povedali vse jasno, kaj in kako, in še le tedaj bode treba, da gg. naročniki tista dva goldinarja posljejo.“ — — Čigavo je po tem takem pravo?

Novičar iz raznih krajev.

Iz Bohinje so se cesar podali v Tarnov, in odtod so čez Rzeszov in Lancut imeli 21. dan t. m. priti v Lvov, poglavno mesto Galicije, kjer bojo tri dni ostali. Na vših postajah skozi celo pot so bili povsod slovesno sprejemani; posebno praznične priprave za počasnenje Njih veličanstva so se pa delale v Lvovu, kjer je že pervi dan, ko so cesar stopili na gališko zemljo, 21kratno gromenje topov in razvitje cesarske zastave (bandera) naznanjalo veseli prihod. V tem, ko bivajo cesar v Galiciji, ogledovaje armado, vojaške in druge naprave, pričakujejo cesarico v Possenhofen-u, njeni domačii. — Toča dela letos res veliko škodo. V okolini Tabora na Českem je te dni strašna bila; „praž. nov.“ priovedujejo od toče, po več liber (funtov) težke, in v Kosovi Hori celo od ene, ki je 7 funtov (?) tehtala; veliko živali je ubila, mnogo ljudi hudo ranila. Blizu Bruka na Štajarskem pa je bilo 13. t. m. tudi hudo vreme; iz polja beži 13 oséb hitro domú; po ozki ulici so leteli eden za drugem — kar udari strela v nje in vših 13 pobije na tla; eno žensko je raztergallo popolnoma in ji pete razklalo, 12 se jih je spravilo spet na noge. — Nova priča, kako nevarno je leteti ob hudem vremenu! — V Tirolih delajo povodnji veliko škodo. — Naj novejše novice iz bojišča v Krimu segajo do 17. t. m., pa ne povejo nič posebnega. Obé straní

se pripravljate na novo bitvo. Zaveznički od 16. t. m. napravljajo baterije, s katerimi bočijo zid Redana in Kornilovovega baštjona prestreliti. Iz Azije pa, odkadar se dolgo nič slišalo ni, se zdaj sliši, da rusovska armada maršira proti Karsu; kjer tudi od te strani pelje pot v Carigrad (poglej naš zemljovid rus. turš. bojišča), bo treba zaveznikom paziti tudi na to stran. — Časnik petrogradski od 12. t. m. na dolgo in široko pretresuje pismo francoskega ministra od 5. t. m., v katerem pretresu se še zmiraj volja in up mirne sprave razodeva, in krivda, da so se dunajske pogajanja razbile, pripisuje se le „hudobni volji“ angležke in francoske vlade. — Ker je cesarju Napoleonu že dnarja zmanjkalo za vojsko, ga bo treba spet na pósodo jemati. Ker pa se smé po francoski vladni osnovito le zgoditi, ako deržavni zbor dovoli, je ta že poklican na 2. dan prihodnjega mesca. — Milodarov za udove in sirote na Angležkem, katerih možje in očetje so konec vzeli v vojski, se je že nabralo blizu 10 milijonov gold.; dosihmal vživa iz tega zaklada milošnjo že 1487 udov, 1802 otrok, ki so zgubili očete, 33 pa popolnoma sirot. — Admiral Napier je unidan rekel, da lani so angležke vojne ladije malo opravile na izhodnjem morju, letos pa menda ne bojo celo nič. — Ustaja Karlovčev v Španiji še ni zaterta. — V Bernu v Švajci je stala te dni neka 45 let stará ženska pred porotno sodbo, ki je zažgala dve hiši iz tega namena, da bi jo na vse žive dni zaperli in tako preživili; obsojena le na 11 let, je prosila glasno sodnike za daljšo ječo, ker izpušeno čaka le spet lakota. Čudne reči se slišijo na svetu!

Ženitya kneza Lazara.

Národná serbská.

Poslovenil M. V.

Vino pije car mogočni Stepan
U Prizrenu tam u belem gradu.
Vino toči zvesti sluga Lazo,
Pa le caru čašo prenataka,
In na cara krivo pogledava.
Car pa praša Laza svoj'ga sluga:
Oj, za Boga! zvesti sluga Lazo,
Kar te prašam, pòvi po pravici,
Kaj ti meni čašo prenataka?
Kaj na mene krivo pogledava?
Ali konjič se ti je pokvaril?
Al obleka ti je ostarela?
Ali blaga mar imaš premalo?
Kaj ti malo je na mojem dvoru?
Odgovarja zvesti sluga Lazo:
Ne huduj se car besedam mojim,
Kar me prašaš, da povém resnico.
Ni se konjič meni ne pohabil,
Ni obleka meni ostarela.
Tudi nimam ne premalo blaga,
Vsega dosti je na dvoru tvojem;
Ne huduj se car besedam mojim,
Ker me prašaš, da povém resnico:
Kolikor za mano slug je prišlo,
Vsi so slugi se ti prikupili,
Vse si sluge, o moj car, poženil,
Jaz ne morem le se prikupiti,
Mene car le nočeš oženiti
Za mladosti in lepote moje.
Odgovarja car mogočni Stepan:
Oj za Boga! zvesti sluga Lazo,
Jaz ne morem tebe oženiti
S službenico ne z govedarico;
Za te iščem deklice gospiske
Ino za se dobrega prijatla,
Kteri more biti mi naj bliže,
S katerim hladno hočem vino piti;
Al poslušaj zvesti sluga Lazo:
Jaz sem za te deklico že našel
Ino za se dobrega prijatla

Tam pri starem Jug-Bogdanu
sivem
Milo sestro devet Jugovičev,
Milico naj mlajšo hčerko milo.
Al ne smé se ž njim o tem meniti;
Ni mu lahko tega omeniti;
Ker gosposki je po rodu Bogdan,
Rad ne bode dal dekline slugu.
Al poslušaj zvesti sluga Lazo:
Danes petek, jutri bo sobota,
Po jutrnjem pa nedelja svetla,
Sel tedaj na lov bom na planino,
In poklical starega Bogdana.
Ž njim še pojde devet Jugovičev.
Ti v planino pa ne hodi Lazo,
Ampak ti na dvor' ostani belem
In gotovi nam večerjo krasno.
Kadar z lova pridemo s planine
Vabil jaz bom Juga na večerjo,
Ti pa vabi devet Jugovičev.
Ko na stole vsedemo se zlate,
Ti navali med žganje sladkora,
Pa nanosi vina začernelca.
Kadar se pa napijemo vina
Marsikaj bo stari Jug govoril:
Kak nekteri ste junaci verli.
Ino vzel bo knjige staroslavne
Da bo pravil iz njih zadnje čase,
Ti pak urno tec v tanki turen
In prinesi tisto čašo zlato,
Ki ni davno, kar sem si jo kupil
Ondi v belem gradu Varadinu
Od dekline mlade zlatarice,
Za njo dal pol drugi tovor blaga;
Jo natoči z vinom začernelcom,
Jo pokloni staremu Bogdanu.
Takrat bode se zamislil Bogdan
S čim da tebe Lazo bi obdaril.
Jaz pa budem ondaj ga opomnil
Milice naj mlajše hčerke mile.
(Konec sledí.)

Današnjemu listu je priložena 29. pôla Vertovcove „občene povestnice“.

Iz Braslovč poleg Celja se piše v poslednji list štaj. kmetijske družbe, da v nedeljo sv. Trojice strašna toča, ki je na več krajih Štajarskega veliko škodo naredila, je v 6 soseskah okoli Braslovč vse na polji tako čisto pokončala, da so mogli v drugič njive obdelati. Fižol, proso in pa činkvantín (to je, tista laška koruza, ki v 50 dnevih zori) so bili edini sadovi, ki so se dali še saditi. Odbor štaj. kmetijske družbe se je po činkvantín berž obdelal v Verono; pa kolikor ga je pervikrat dobil, je bil berž pokupljen; novim naročilom se je pa zamoglo še le sred tega mesca vstreči.

Iz Notrajnskega. V nedeljo 17. dan t. m. je bila huda ura v Kočah, Slavini, St. Petru in Košani; toča je lepo polje strašno poškodovala, in trešilo je v dva možka iz Koč; enega je ubila, drugega pa hudo poškodovala.

Novičar iz raznih krajev.

Po vradnih naznanilih je potovanje Njih veličanstva cesarja v Galiciji tako določeno, da pridejo 10. julija na Dunaj nazaj. Govorí se, da pozneje bojo šli s cesarico na Laško. — Za končno posvetovanje o osnovi konkordata, ki je bila v Rimu s pripomočjo dunajskega višjega škofa izdelana, je izvoljena posebna komisija. — Od 16. t. m. je po višjem povelji nakupovanje kónj za topništvo in vojaško vprego popolnom vstavljen; to zame za nov dokaz veljati, da austrijska vlada se ne bo v vojsko spušala. — Ministerstvo kupčijstva je pri ti priliki, ko je dovolilo obilnišo posetvo tobaka na Tirolskem, željo izgovorilo, naj bi se po vših deželah cesarstva več tobaka pridelovalo. — Gotovo je, da se ravno zdaj ministerstvo resno posvetuje, kako bi se dal Kras pogožditi. — Poleg železnice od Mürzzuschlag-a do Ljubljane je gosp. dr. Hlubek, ktemu je na ti poti zasaja drevja izročena, lansko leto zasadil 114.241 germov in 4414 dreves, med katerimi jih je 1570 za deržaje telegrafnih strun. — Kolera je sedaj po več krajih našega cesarstva; nižji zdravniki v veliki bolnišnici dunajski so bili unidan povabljeni za ozdravljanje kolere v Galicijo; dohtar prejme na dan 5. fl., kirurg pa polovico. — Povodnji na Tirolskem v gornji in doljni inški, pusterski in adiški dolini, v Vinčgavi in Vorarlbergi so po razlivih Ine, Adige, Drave, Leha, Kisla in mnogih hudournikov tako strašne, da tacih nikdar ne pomnijo; tudi iz Laškega in iz več okrožij na Francozkom se bere od veličih povodnj. — Iz bojišča v Krimu smo dobili te dni imenitne novice. 18. dan t. m. je bil sila nesrečen dan za zavezniike, posebno pa za Francoze. Tistega početja, kterega se je prejšnji vojskovodja francozki Can robert tako dolgo branil, da je nazadnje raje odstopil od višjega poveljstva, se je Pelissier 18. dan t. m. s svojo armado lotil, pa ga nesrečno opravil, — z naskokom (Sturm) je namreč hotel Rusom vzeti turen Malakov, ki je ključ k Sevastopolju, al vsa serčnost armade ni nič pomagala, ker ravno tako junaško so se deržali Rusi; strašno mesarenje je bilo, le od ssmih Francozov se pravi, da okoli 8000 je mrtvih in ranjenih obležalo, koliko Angležev in koliko Rusov, se še ne vše. Pred naskokom 18. t. m. pa so zavezniiki skozi 24 ur neprehomoma bombe metali v Sevastopolj, da sam Goršakov pravi, da tako groznega bombardovanja še mesto ne pomni. — 20. dan t. m. je pisal Pelissier cesarju Napoleonu: „Če ravno nam je spodelalo početje 18. t. m., vendar je Sevastopolj v hudi stiski; na tistih mestih, ki smo jih zmagali 7. dan t. m., napravljamo baterije, s katerimi žugamo naravnost veliki luki“. Pervi naskok je res malokje še srečen bil, — al če bo v ponavljanjih napadih popadal po toliko vojakov, s kolikimi bo nek prederžni general prišel na razvaline sevastopoljske! Sliši se, da Pelissier še hoče imeti 25.000 novih vojakov, pa minister-

stvo se nek pomicljuje mu jih v sedanjih okoljšinah toliko dati. — Iz Poljskega marsira en oddelk rusovskih grenadirjev naravnost k armadi na Černaji; so pa ti grenadirji nek pravi junaci in perva izbrana (Elite) armada, ki jo rusovska vlada pošilja na bojišče. — Zvedeni možje terdijo, da ob hudi vročini prihodnjega mesca se je turške kuge v Krimu bati, ako se zaveznički ne preselijo iz tistih krajev, ki so sedaj čez in čez pognojeni z mertvimi. — Iz Pariza se sliši, da je knez Ghika poslal pismo cesarju Napoleonu v katem protestira (se zoperstavlja) zoper vse, kar se zdaj v Moldavi in Valahii godi; čudno je, pravijo, da je Napoleon ta protest obderžal. — Med angležko in rusovsko armado se je vnele še posebno razprtje, zato ker so Rusi na angležki ladii „Kosak“ pomorili majhno množico angležkih mornarjev, kteri so se, kakor angležka vlada terdi, brez sovražnega namena približali bregu Hangö-u; Rusi pa pravijo drugač. Čigavo je pravo? je težko razsoditi, ker vsak drugač govorí, — to pa je gotovo, da angležka vlada po vladni dansi terja od rusovske, naj kaznuje hudo delnike. Kaj bo iz tega, se ne vše. — V Moskvi se je 4. marca t. m. opoldne veliki zvon, 800 centov težek, ravno ko so ž njim zvonili, v Ivanovem turnu odtergal in 3 nadstropja prederl; 5 oseb je pri ti priči ubil, 7 pa zlo ranil. — Na Španjskem še zmiraj vrè, in, čeravno se še skriva razprtje med ministrom Esparterom in O'Donellom, je vendar gotovo. Čudno je, da se Rusom pripisuje podpihanje puntarskega početja. — Po več pa peževih deželah v Raveni, Forli in Ferari se klatijo roparske derhali, tako, da si mestjani ne upajo na deželo.

Ženitya kneza Lazara.

Národná serbska.
Poslovenil M. V.

(Konec.)

Prejde petek, in sobota prejde,
Rano dojde pa nedelja svetla.
Car na lov se spravlja na planino,
Ter poklice starega Bogdana.
Z Jugom pride devet Jugovičev.
Ko sedeli so na stolih zlatih,
Verh sedel je car mogočni Stepan,
Zraven njega stari Bogdan sivi,
Zraven Juga devet Jugovičev.
Jim nataka zvesti sluga Lazo,
Jim nasul je med žganje sladkora,
Jim prinesel vina začernelca.
Kedar so pa vina se napili,
Marsikaj je stari Jug govoril,
Kak nekteri so junaci verli.
Jug izvleče knjigo staroslavno
Ino pravi iz nje zadnje čase:
Vidite li, mili moji bratje,
Vidite li kar ta knjiga pravi?
Prišli časi bodejo poslednji,
Več ne bode ovsa ne pšenice,
Pa na polji ne bučél ne cvetja.
Boter bode botra v sodbo tiral,
Brata brat bo klical na bojišče.
To začuje zvesti sluga Lazo,
Hitro teče noter v tanki turen
Pa prinese tisto zlato čašo.
Jo natoči z vinom začernelcom,
Jo pokloni staremu Bogdanu.
Bogdan prime zlato kupo vina,
Kupo prime, pa je piti neče;
Misli Bogdan kaj je in kako je,
S čim bi mogel Laza obdariti.
Jugu pravi devet Jugovičev:

Kaj ne piješ zlate kupe vina,
Ki ga tebi je poklonil Lazo?

Jim vorne stari Bogdan sivi:

Sini moji devet Jugovičev
Jaz že lahko pijem kupo vina,
Samo mislim, sinki moji dragi,
S čim bi mogel Laza obdariti?
Jugu pravi devet Jugovičev:
Lahko ga je obdariti, oče!
Mi imamo dokaj konj in skolov,
Mi imamo pera in kalpake.
Zdaj pa pravi car mogočni Stepan:
Ima Lazo konj dovelj in skolov,
Ima Lazo pera in kalpake,
Tega Lazo ne želi ničesa,
Lazo hoče Milico deklino,
Milico, naj mlajšo hčerko milo.
Ko začuje devet Jugovičev,
Poskočili so na noge lahko,
Potegnili meče koverdine,
Da na stolu cara pogubijo.
Al jih prosi stari Bogdan sivi:
Ne ne, sinki, ako boga znate!
Ako danes cara pogubite,
Kletva bo nad vami zmir ostala.
Naj pogledam, sini, ali v knjigah
Milica je Lazu prisojena.
Knjige bere stari Bogdan sivi,
Knjige bere, grenke solze toči:
Ne ne, sinki, ako boga znate,
Milica je Lazu prisojena.
In ostalo bode njemu carstvo,
Z Milico da caroval bo Lazo
U Kruševcu pri Moravi vodi,
Ko to sliši car mogočni Stepan
On z rokama seže si v žepove,
In iz žepov vzame tisuč zlatih,
In izvede jabolko iz zlata,
V jabolku pa troje zlatih kamnov,
Obiležje Milici deklini.

Pogovori vredništva.

Gosp. J. P. v Gr.: Spis bomo vzeli.